

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Responsa De Ivre Canonico Præsertim Novissimo

Zype, Frans van den
Antverpiæ, M. DC. XLV.

De institutionibus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73071](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73071)

quiverit. X. de renunc. in benefici-
 libus omnem dispositionem depen-
 dere à superiori: & propterea
 etiam hoc tempus potissimum es-
 set considerandum, quod comple-
 ctur actus substantiam: *Tusc. in*
verb. retrahit quando dicatur actus
conc. 399. & sic tempus admissio-
 nis; nisi in regula aliter esset ex-
 pressum, quoad computum die-
 rum: ut ex primordiali Innocen-
 tij VIII. regula mox ostendi-
 mus, cuius intentionem non muta-
 tasse dicenda est aliqua interpola-
 tio obscurior secutorum Pontifi-
 cum. neque verò est novum pos-
 teriorum constitutionum sensum
 ex prioribus elici aut firmari:
 neque super solo resignantium
 actu, sine superiorum interventu,
 aliquid decerni; *ut in d. c. admonet.*
& in d. c. quod in abyss. adeoque hic
 à solo resignantium actu in manu
 superiorum factus dies 20. compu-
 tari ex odio talis actus.

De Institutionibus.

RESPONSVM I.

*Dispensatus super aetate quo-
 ad ordinem, an eundem
 accepto promoueri possit
 ad praeendam, cui
 ille est annexus?*

Quæsitum est an conferri
 possit vacans in ecclesia
 Cathedralis A. canonicatus, &
 praebenda, cui annexus est ordo
 diaconalis H. dispensato à Ponti-
 fice, ut quando ei tantum deerunt
 tredecim menses promoueri pos-
 sit ad diaconatum; & nunc ea aetate
 est, ut intra annum in vim hu-
 iusmodi dispensationis diacona-
 tum suscipere possit?

Non posse suaderi videtur ex c.
 4. s. 22. *Concily Trid. in verb. nec alijs*
in posterum fiat prouiso, nisi ijs, qui
iam aetatem, & ceteras habilitates in-

z.
 Pro nega
 qua.

tegrè habere agnoscantur: aliter irrita
fit prouiso, & Clem. in ij de aet. &
qualitat. ibid. innotat. c. 12. versue.
minem eod. Conc. Trid. aded vt &
dispensatio, per quam huiusmodi
qualitati derogatur, subreptitia
videatur haberi à c. 5. s. 25. c. 12. c. 12.
Concily. quodque dispensatio quae
contra ius est strictè sit interpre-
tanda. c. 1. s. fin. de sil. presby. in 6.
adedque concessa ad vnum ordi-
nem, non ad alium. DD. in c. fin.
ibid. & Sanchez de mat. lib. 3. disp. 1.
 & sic concessa pro diaconatu non
 ad subdiaconatum; & ad ordines
 suscipiendos concessa ad canoni-
 catus & praebendas non fit exten-
 denda. sed omnis extensio sit pro-
 hibita. *ut late Sanchez d. disp. 1.*

Possè autem videtur probari ex
 d. c. 4. in verb. *teneantur in fra canonum*
ordines recipere requisitos. & d. c. 12.
 24. d. Conc. in verb. *in Cathedralibus*
non inem ad canonicatum recipiam,
nisi qui eo ordine sacro aut sit institutus,
quem illa praebenda requirit, aut in tali
aetate, ut infra tempus à iure, & ab hac
sacra Synodo statutum. (soluet d. c. 4.
& c. 12. s. 24.) initiari valeat. ut
 Concilio sufficiat habere aetate-
 tem, qua intra annum promoueri
 possit ad ordinem regulatum:
 eamque aetatem requirere videretur
 non propter se; sed propter
 ordinem; eiusque functiones quas
 enixè requirit d. c. 4. & propter
 quæ ordo exigitur. si igitur ordo
 & functiones haberi possint per
 dispensationem; non videtur in
 considerationem venire aetas tan-
 quam medium ordinarium rela-
 ta d. c. 4. & 12. cum extraordi-
 nario medio haberi possit idem finis.
 Neque verò dicendum est dis-
 pensationem extendi à facilitate
 recipiendi ordines ad praebendam:
 sed legem communem concilia-
 rem d. c. 4. & 12. eam interpre-
 tationem admittere, ut in quo-
 nis Concily obtinet, verba non
 attendantur, sed prae his valeat
 anima, & voluntas legis.

Quoad verò ordines; omnia il-
 la

la disputatione, quam tractat Sanches *ubi sup. n. 26.* tanquam huc non pertinente, dicendum est dispensationem concessam in maiori Ordine; inclusam habere dispensationem in minori. *Sanches ibid. n. 35.* vt partem numerumue minorem in maiori. vt qui promoueri potest ad diaconatum quando ei tantum deerunt tredecim menses; iam tunc promoueri possit ad Subdiaconatum. quia qui concedit subsequens. permittit antecedens. & quidem illud iuris Ordine seruato: adeoque, ne aduersus titulum *de clerico per saltum promotum*, ordinetur. cum vel sola notitia minoris ætatis cum promotione ad magistratum inuoluat legis relaxationem, *l. 57. vers. fin. D. de re iud.*

Quæsitum insuper est, cum d. ecclesia A. iam ante erectionem in cathedralem statutum habuerit, vt quilibet intra annum, à die primæ residentia computandum dumtaxat, debeat promoueri ad ordinem præbendæ suæ annexum; & aliud statutum; vt prædecessori cedat annus gratiæ post eius mortem: an ideo sic dispensatus capax collationis sit? quod ad primam residentiam non teneatur in anno gratiæ; quia fructus non sit habiturus: an verò statutum cesset, per d. c. 4. & c. 12. §. *neminem*, tam qua parte derogat priuilegijs, quam qua ætatem requirit, vt mox aut intra annum à collatione ordinem annexum recipere debeat? & quidem quod attinet ad priuilegium, cui d. c. 4. derogatur, personale illud esse videtur, de quo ibi agitur; non ecclesiæ concessum: vt patet ex verb. *quocumque* (nota) *privilegio, exemptione, prerogatiua, generis nobilitate sint insigniti*: & plenius ex d. clem. vi §. *quam refert* & innouat *ibidem*: in d. vero §. *neminem*. qui propriè huc spectat,

non derogatur quidem priuilegijs & statutis ecclesiarum; sed decernitur vt habeant cononicatus & cathedrales ordinem sacrum annexum, quamuis antè non haberent: vt non tam quid corrigat; Quàm de nouo id statuat: quod adeoque in d. ecclesia A. obtineat. Verum stante d. secundo statuto (qua de re hic non est quæstio) cum ex facto seruetur, & prouiso obfit, datur sic prouiso impedimentum, quo minus promouetur, scilicet ad residentiam non veniat; cum fructibus gaudere non possit, ac interim non censetur pacificus: & ante possessionem pacificam non teneatur ad onera: atqui d. c. 4. & clem. vij, excipiunt iustum impedimentum.

Quoad verò ætatem d. c. 4. & c. 12. vers. *neminem* se mutuo explicant: vt ætas sufficiat; non vt de præsentis; sed intra annum ad ordinem promoueri possit (vt dicuntur declarasse Cardinales *apud Garciam. de benef. p. 7. c. 4. n. 25.*) illum utique utilem annum, qui functiones ordinis iuxta d. c. 4. requirit. nam cui fini exigamus intra annum quo functiones exercere non debeat?

Quoniam verò d. §. *neminem*, de cathedralibus ecclesijs loquens, collegiatis non tangit; vt neque d. c. 4. in illis foundationibus, quæ ante collationem requirunt ordinem actu susceptum, tempus in annum prolongat, aut vllatenus derogat; quin & c. §. *25. Conc. Trid.* illas firmat. alia est inquisitio de ecclesijs collegiatis: *de qua vid. resp. 21. §. de ætat. & qual. præfic.*